

16. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

III mäng

10. detsember 2024

1. Vietnami sõja ajal aastatel lendas USA armee kaubalennuk Hercules koos kahe lahinglennukiga operatsiooni Popeye raames 1967-72 igal aastal märtsist novembrini kaks korda päevas üle nn. Ho Chi Minhi varustustee. Mida nende lendudega üritati saavutada? Kui Eesti folkloori uskuda, siis oleks sama tulemuseni jõudnud ka näiteks heinareha piidega ülespoole vedelema jättes või siis hoopis Laiuse allikat puhastades.

2. Portugali kuningas Pedro I (1320-1367) kroonis mõned aastad peale oma troonile saamist kuningannaks oma armsama Ines de Castro (1325-1355). Selleks, et kroonimist läbi viia väitis ta, et oli Inesaga juba varem abiellunud. Mille erilisega on see kroonimine ajalukku läinud?

3. Kuidas sai üks väike ja tundmatu hommikuhelbeid tootev firma sellised maailmakuulsad nime üsna väikese rahaga oma reklaamidele? Tegemist pole otsese pettusega.

4. Trembita on Ukraina 2023. aastal tootmisse võetud pind-pind tiibrakett, mille lennuulatus on kuni 140 kilomeetrit. Mille järgi on see rakett oma nime saanud? Vihjeks, et see on pikk, puust ja õõnestatud.

5. Seda troopilist puuvilja mainitakse esmakordselt 1700-ndatel aastatel Puerto Ricos. Euroopasse jõudsid nad Florida kaudu 1910. aastal. 1970. aastate lõpus pakkusid kirjanikud Ellen Niit ja Jaan Kross sellele puuviljale nimeks "jõmmelgas". Samanimeline *a capella* ansambel loodi 2006. aastal Pärnus. Mis puuviljast on jutt?

16. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

III mäng

10. detsember 2024

6. Rudyard Kiplingi muinasjuturaamat „Jutte väikestele lastele” (Just So Stories) sisaldab 13 lugu, nagu näiteks „Kuidas vaal oma kurgu sai”, „Kuidas leopard oma tähnid sai”, „Liblikas, kes jalgu trampis”, „Krabi kes mängis merega” jne. 11. lugu kannab aga pealkirja, mis lisaks ühele koduloomale kirjeldab ka teatud tüüpi inimesi. Mis on selle loo pealkiri?

7. Tšehhi - Vaclav Havel; Itaalia - Leonardo da Vinci; Hispaania - Adolfo Suarez; Prantsusmaa - Charles de Gaulle; Ukraina - Igor Sikorskõi; Serbia - Nikola Tesla; Ungari - Ferenc Liszt. Kes sobiks selles nimekirjas Eestit esindama?

8. Kes on pildil? 1 õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

9. Tarifa on väike, alla 20 000 elanikuga linn Vahemere ääres Andalusias. Ta on oma nime saanud muhameedlasest sõjapealiku Tarif ibn Maliki järgi, kes 710. aastal seal vallutajana maabus. Märkimisväärne on linna aga hoopis millegi muu poolest. Mis teeb linna eriliseks?

10. Esimene Eesti töölisromaan ilmus 1898. aastal. See räägib Villemist, kes tuleb maalt linna Kreenholmi vabrikusse tööle. Alguses tundubki kõik nii suurejooneline ja võimas, kuid aastate jooksul läheb raske töö tõttu elu siiski allamäge ja Villem ei suuda enam hoolitseda ei perekonna ega endagi eest. Nimetage romaan ja autor. 1 õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

16. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

III mäng

10. detsember 2024

11. Kes oli see, läti päritolu Eesti laulja ja muusik (1951-2004), kes 1993. aastal parvlaeval Estonia dj-na töötades Rootsi tollile 119 ampulli dopingaine omamisega vahele jäi ja selle eest 2 kuud Rootsis rootsi kardinat taga pidi veetma? Eestisse naastes võrdles ta Rootsi vanglat puhkekoduga.

12. Pildil on kaks mõisa. Üks on Jõgevamaal, teine Vinni vallas. Üks on hävinenud, teine hävinemas. Lisaks sellele, et nad on kunagi samale suguvõsale kuulunud, on neil veel üks väga oluline sarnasus. Mis neid veel ühendab? Või õigemini ühendas kuni aastani 1977.

13. Alates järgmisest aastast pääseb üks Eesti riiklik institutsioon rohkem kui 40 tonni teatud esemete laiali saatmisest. Juba aastaid on käinud diskussioon, et kas seda välja saadetavat kraami ikka on vaja. Mitmetes Euroopa riikides (nt Soome, Holland, Belgia, Itaalia) pole juba aastaid seda tehtud, nüüd on meilgi selleni jõutud. Mis need on mida Eestis alates 2025. aastast enam ei väljastata?

14. Kes on see õnnelik pruut oma esimesel pulmapäeval 1973. aasta aprillis?

15. Selle tänapäeval tuntud mõõtühiku nimetus on pärit Vana-Roomast, kus see tähendas 1000 sõduri topeltsammu. Kasutuses on see veel Suurbritannias ja USA-s. Mis ühik?

16. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

III mäng

10. detsember 2024

16. Tema ema oli Nadežda, neiupõlvenimega Stepanova, kes saabus Eestisse juba 1926. aastal ja pidas tütre sündides Paides juuksurialongi. Eestlasest isa Alfred aga armastas ilusaid riideid ja pidutsemist ja kulutas elu nautimisele nii suuri summasid, et ema oli võlgade katteks sunnitud oma äri maha müüma. Kui tütar oli neljane, siis olid vanemad sunnitud Võrust ära kolima, sest laps hakkas võru keeles rääkima. Nii jõutigi 1935. aastal Tallinna ja sinna jäädigi. Kes oli nende tütar, tuntud näitlejanna?

17. Vaid kahel korral on ajakirja The People poolt jagatav Sexiest Man Alive tiitel läinud väljapoole näitlejate ja muusikute ringi. 2015 sai tiitli kergesti ära arvatav Briti sportlane. 1989. aastal aga mees, kes oma sünnist saati 1960. aastal rambivalguses oli. Eriti pingsalt jälgiti teda ja tema peret 1963. aastal. 1999. aastal hukkus ta väikelennukit juhtides. Kes on need kaks erandit?

18. Kus asuvad need tuletornid? Nende vahekaugus on 1.1 km. Ühte neist nimetatakse alumiseks, teist ülemiseks tuletorniks.

19. Mikk Parre võitis novembris Belgradis korraldatud võistlused ja on Euroopa, Aafrika ja Lähis-Ida parim. Raadios antud intervjuus märgib ta, et oma alal peab ta andma soovitusi väga erinevatel teemadel. Mis ametit peab mees, kelle üheks lemmikuks on ka Clausthaleri dry hopped variant, mida ta vabalt võib soovitada?

20. Jaanus Vaiksoo sulest on värskelt ilmunud "peaaegu järg" ühele toredale Eesti lasteraamatule mis on tuttav mitmele põlvkonnale väikestele lugejatele. Raamat ilmus 1966. aastal, peamiselt illustraatorina tegutsenud autor oli seekord ka loo kirjapanija. Praeguseks on ilmunud arvukalt kordustrukke, osati võib-olla ka seepärast, et raamatuke on senini algklasside kohustusliku kirjanduse nimekirjas. 1967. aastal jõudis ekraanidele ka raamatu põhjal valminud multifilm. Mis raamatule järg ilmus?

16. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

III mäng

10. detsember 2024

21. 16. sajandil levisid Põhja-Euroopas kasvuhooned apelsinide kasvatamiseks. Sajand hiljem kujunesid need iseseisvaks aia ja pargikunsti ansamblitüübiks. Tänavu avati üks selline ka Kadrioru pargis. Kuidas nimetatakse seda tüüpi ehitisi?

22. Pildil olev logo tähistab midagi mis võeti kasutusele 2023. aasta aprillis ja mille esimene omanik oli Sirje Karis. Täna on see olemas umbes paarikümnel tuhandel inimesel. Mille logo?

23. Algselt palju kriitikat saanud Eiffeli torn polnud sugugi esimene metallist suurobjekt, mis Pariisis 19. sajandi lõpul püsti pandi. 1881-1884 kerkis Pariisis 46,5 meetri kõrgune metallist objekt, mis tõsi küll, kohe peale valmimist ettevaatlikult koost lahti võeti. Mis oli see objekt, mille valmistamiseks kulus 125 tonni terast ja 31 tonni vaske?

24. Pilt on tehtud 1902. aasta suvel ja sellel turgutab end veega endine korstnapühkija Maurice Garin. Nagu kirjutas pildi alla tolelaegne spordiajakiri *La Vie au grand air* – karskusseltsi liikmed võivad olla kindlad, Garin joob ainult Vishy vett. Millega on see mees ajalukku läinud?

25. Filmis “Arabella, mereröövli tütar“ oli Heino Seljamaa lontmaaker. Tänapäeval sellised ametimehed puuduvad, kuid vanasti olid nad ikka väga vajalikud. Mõniste muuseumis on võimalik seda tegevust tellida ja õppida käsitöötoas. Toomapäeval oli just selle tegemine taludes koduste toimetuste tegemiste nimekirjas. Millega lontmaakrid tegelevad?

16. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

III mäng

10. detsember 2024

26. Bešbarmak (beshbarmak) on Kesk-Aasiast pärit roog, mis koosneb jupikesteks lõigatud ja koos sibulaga keedetud lihast ning makaronidest. Toidu nimetus tuleneb selle söömisviisist ja beš tähendab kirgiisi keeles number viit. Mis on selle toidu nimetus eesti keeles?

27. Pildil on midagi, mis lõhuti 1922. aastal. Mis?

28. Viivi Luik on öelnud: „Paljudele tuleb selle kohvikuga seoses meelde see seitsmekümnendate lõpu ja kaheksakümnendate alguse inetu kulunud trahter, millel päris- ... on niisama vähe ühist kui katlakütja käsiraamatul Baudelaire'i luuletustega. Päriss- ... nägi välja nagu tükk Nõukogude Eestisse sattunud praegust aega. Nagu mõni elitaarne koht Berliinis või Roomas. Mõni selline koht, kuhu lihtrahvas sisse ei astu. Üldiselt nägi ta välja nagu mõni Armani butiik.“ Millisest tuntuist Tallinna tuntud söögikohast ta räägib, mis avati 1962. aastal? Rahvas on seda söögikohta kutsunud ka Suusakepiks.

29. Pildil on Günther Reindorff'i kujundatud Eesti vabariigi 5-kroonine. Keda kasutas ta modellina kalamehe kujutamisel?

30. Ameerika kirjanik Meg Cabott kasutas oma romaanis „The Princess Diaries, Volume II: Princess in the Spotlight” ühe episoodilise tegelasena ka üht üle maailma tuntud eestlast. Hiljuti oli uudis, et see eestlane osales ka kurikuulsatel räppar Puff Daddy korraldatud *white party* pidudel Kes on see eestlane?

16. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI
III mäng

10. detsember 2024

VASTUSED

1. Üritati vihma tekitada (hõbejodiidi külvates)	Kristel
2. Kuninganna oli surnud	Kaarel
3. Kasutatakse nimekaime	Kristel
4. Rahvapill (pasun)	Kaarel
5. Greip, greipfruut	Eerik
6. Kass, kes kõndis omapead	Kristel
7. Lennart Meri (pealinnade rahvusvahelised lennujaamad)	Kristel
8. Johannes Erm ja Laura Maasik	Eerik
9. Mandri-Euroopa lõunapoolseim linn	Kaarel
10. Eduard Vilde „Raudsed käed“	Eerik
11. Gunnar Graps	Kristel
12. Roela mõis (Wrangellide pere)	Eerik
13. 1-ja 2-sendised	Kristel
14. Kuninganna Camilla (Pulmapäeval Camilla Parker-Bowles)	Kristel
15. Miil. 1000 topeltsammu (Mille passuum)	Eerik
16. Ita Ever	Eerik
17. David Beckham ja John F. Kennedy Jr.	Kristel
18. Tallinnas	Kaarel
19. Sommeljee	Eerik
20. Jussikese seitse sõpra (Silvi Väljal)	Kristel
21. Oranžerii	Kaarel
22. Muuseumikaart	Kristel
23. Vabadussammas	Kristel
24. Esimene Tour de France'i võitja	Eerik
25. Köiepunumine	Eerik
26. Viis sõrme	Kaarel
27. Tutanhamoni hauakambri ukse pitser	Kristel
28. Restoran Pegasus	Eerik
29. Günther Reindorff, autoportree	Kaarel
30. Carmen Kass	Kaarel